

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Pr. V. Mateiu: La început de an.

n. i.: Academia teologică în propagandă misionară.

Ion Bunea: La un popas...

Pr. Gh. Stan: Activitatea cercurilor religioase din

protopopiatul Luduș, în anul 1930.

Cronică. — Bibliografie.

Concursuri pentru întregirea parohiilor Valea-Largă și Muntele-Rece.

LA ÎNCEPUT DE AN

Un an mai mult adaugem la șirul înfinit ce se destramă din negura timpurilor. O scară — în plus — pentru unii urcată, pentru alții coborâtă, care duce la aceeași țintă... la sfârșit.

Un an, un picur în marea imensă a eternității și totuși, câtă importanță are aceeași măsură de timp, cu care obicinuiam să măsurăm lungimea drumului, ce ne este dat de providență, să-l parcurgem în calitatea noastră de peregrini rătăcitori ai acestui glob. Rătăcitori, căci cine poate preciza cu ajutorul rațiunii pure punctul de plecare și cu atât mai mult viitorul și sfârșitul ce ne așteaptă. Cine știe *dacă* și *cum* va mai încheia un an? Prea suntem legați de glie, iar prin ea de spațiu și timp, și în consecință mărginiți în toate acțiunile noastre!

Am trăit un an, dar n'a trecut un an!, căci timpul rămâne în veci același, cu răsărit și apus de soare, cu ziua urmată de noapte, cu anotimpurile ce se succed atât de armonios și exact; doar noi, călătorii rătăciți prin labirintele universului și eternității, trecem prin ele, dela una la alta, fixând din când în când, la un anumit loc și timp, un eveniment mai important, a cărui amintire ne petrece mai departe... în necunoscut.

Pentru a sublinia și imprima mai bine acest eveniment petrecut, îl fixăm de ziua și momentul respectiv, chiar cu unele amănunte, — știind că trecutul nu se mai în-

toarce — și astfel îl predăm posterității și istoriei.

Când privim însă de pe scările anilor lăsați în urmă, spre șirul evenimentelor, avem o senzație asemănătoare unei iluzii optice. Unele evenimente de *atunci*, cu mulți ani înainte, ne par așa de aproape, par'că s'ar fi împlinit *ieri*, iar cele de *ieri* le confundăm cu *azi* și *acum*.

De ce unii ani par în amintirea noastră mai fugari și mai îndepărtați de noi, iar alții mai lungi și aproape?, când ei sunt de aceeași măsură necuprinsă și ineputabilă, — priviți în viitor. Câte planuri și speranțe nu ne legăm de fiecare an, cari parte realizate și savurate, altele transformate în durere și suferințe, rămân în urma noastră. Lungimea anilor depinde și de iuțea pasului nostru cu care îi parcurgem, de evenimentele petrecute precum și felul lor, apoi de faptele noastre săvârșite, cari toate formează puntea de legătură dintre *atunci* și *acum*.

Altfel trec anii copilăriei și tinereții în plină vigoare și activitate, cu privirea îndreptată tot spre ziua de mâine, altfel anii bătrâneții schiopătând, cu calculul fiecărei zi și ceas, — spre sfârșitul sigur și nedorit. Altfel trec bucuriile și plăcerile, altfel nenorocirile, doliul și zbuciumul.

Deodată cu anul și ziua, am lăsat în urmă și bucuriile și plăcerile ușoare, a căror cupă am golit-o până în fund; dar cine

știe dacă acea bucurie trecătoare n'a adus suferința și durerea prezentă nouă și deaproapelui nostru! Iată drojdia ce ne-a rămas în fundul paharului beut, pe când sâmburele unei fapte bune va licări și acum în produsele acelei fapte, spre mulțumirea tuturor.

Nici-când nu putem cunoaște de-ajuns efectul binefăcător ce se produce în urma unei fapte bune, unui ajutor, mângăieri, sfat și îndrumări, puțin costisitoare pentru noi, dar binefăcătoare pentru fratele nostru. Și totuș o rază din această bucurie se resfrânge și asupra binefăcătorului, dând naștere la mulțumirea de sine.

Repetând numai de câteva ori acest procedeu, mulțimea razelor refractate ne va lumina mereu sufletul și conștiința, eliberându-ne tot mai mult din cătușele trupului legat de glie. Continuarea va fi ușoară.

Iar dacă singur faptele noastre bune, plăcute lui Dumnezeu și oamenilor, ne pot da mulțumirea adevărată, ca o contrabalantă și balsam durerilor și suferințelor, de ce am persevera în răutate și egoism, producătoare de plăceri fugare? Umbra lor ne urmărește dealungul anilor, fără voia noastră, în haina muștrării de conștiință, durere, zbuclum și plictiseală, pe când faptele bune aduc mulțumirea și bucuria adevărată nouă și fraților noștri. Vlahuță spune că fericirea numai cel ce o dă poate s'o aibă. Cât adevăr cuprins în câteva cuvinte! Dar cât de puțini creștini se țin de această deviză. „Căci mulți sunt chemați, dar puțini aleși“. (Mateiu c. 22, v. 14). Urmarea, nenorocirile, suferințele, durerile și lacrimile fără sfârșit.

Viața nu este altceva decât ceea ce o socotim și ceea ce o facem noi. Dar altfel o înțelege înțeleptul și virtuosul, cari caută s'o pătrundă în toate amănuntele și ascunzișurile ei, altfel superficialul și răufăcătorul. Și cum e cauza, așa va fi rezultatul cu toate efectele produse.

N'ar fi bine ca la sfârșit de an, odată cu încheierea bilanțelor avutului nostru, să ne facem și bilanțul faptelor, sub controlul sever al conștiinței noastre? Numai astfel ne vom putea da seama cu ușurință de talanții încredințați — la sfârșitul anilor. „Iar împăratul răspunzând va rosti către ei:

Adevăr grăesc vouă, întru cât ați făcut unuia dintr'acești frați ai mei, mai mici, mie mi-ați făcut“. (Mateiu c. 25, v. 40). Numai astfel vom putea întocmi bugetul dorințelor și speranțelor pentru anul viitor.

Aflându-ne în pragul anului nou, puțini își mai întorc privirea înapoi spre trecut. Asemenea răufăcătorului, care se cutremură la amintirea faptelor săvârșite, fără să caute îndreptarea pentru viitor, — lăsăm trecutul uitării, amăgindu-ne prin diferite combinații și speculații, cu speranțe noi pentru viitor. Totuș, câte inimi pline de frică și îngrijorare bat în nesiguranța viitorului. Ce ne va da, ori ce ne va lua noul an? Am trecut peste ce a fost greu și dureros, sau ne așteaptă în viitor? Cel suferind se teme de suferințe mai mari; cel norocos își teme pierderea bunătăților printr'o întorsătură a sortii. Dar cine poate pătrunde cu privirea în ascunzișurile viitorului? Pe cine să întrebăm de o directivă?

Plini de pocăință și cu credință tare să ne plecăm genunchii înaintea celui Atotputernic și Atotștiutor, care cu grija Lui de Tată a tuturor, cârmuiește pe toți și toate.

O lacrimă izvorită din adâncul sufletului cutremurat la sfârșitul anilor, — simbolul sfârșitului și judecării noastre, — va sigila legătura dintre *Tată și fiu, Creator și creatură*, redată prin Cel născut în ieslea staulului din Betleem.

Dar, mai multă religiositate, nu numai religie!, fapte nu numai formă!, căci a fi creștin, nu este de ajuns să fi botezat, ci trebuie să urmezi și traduci în fapte, poruncile și învățăturile Mântuitorului, lăsate nouă — prin biserică — moștenire.

Numai cu El putem să încheiem sfârșitul, cu El să facem începutul; căci El însuș este „alfa și omega, începutul și sfârșitul“ a toate!

Pr. V. Mateiu.

A apărut:

Prețul 40 Lei.

Pr. Ion Goron „NOUA LEGE“
cuvântări despre fericirile evanghelice.

Pentru preoții din eparhie și pentru abonații „Renașterei“ 30 Lei.

Academia teologică în propagandă misionară.

— La Prundul-Bârgăului. —

Studentii Academiei noastre teologice, sub călăuzirea profesorilor lor, s'au deplasat în ziua de 26 Decembrie (a doua zi de Nașterea Domnului) la Prundul-Bârgăului, pentru a contribui cu modestele lor prestațiuni la înălțarea sufletească și trezirea conștiinței religioase a credincioșilor noștri din acest colț îndepărtat al Eparhiei.

Programul artistic-literar s'a compus din mai multe cântări religioase, populare și naționale, și conferința dlui Rector Dr. I. Vască. Executarea programului s'a făcut în mod ireproșabil. Tinerii noștri au dat și de astă dată dovadă de serioasa lor pregătire și de corespunzătoarea demnitate, ce-i caracterizează în toate acțiunile și manifestările lor. Corul a fost condus de talentatul tânăr P. Șendrea.

A produs deosebită impresie asupra celor prezenți și conferința dezvoltată de dl Rector Vască. D.-Sa a tratat problema de actualitate: „Criza economică în legătură cu credința“, arătând că întrucât substratul îngrozitoarei crize economice, materiale în care ne zbatem, este criza morală, înzădar se vor face eforturi pentru asanarea uneia singură; căci asanarea uneia fără de cealaltă, nu ne duce la nici un rezultat fericit. Omenirea lumii noastre s'a prea îndepărtat dela izvorul adevăratei sale lumini și puteri dătătoare de viață — credința. Cei ce vor să asaneze lipsuri de ordin material, trebuie să fie stăpâniți de cele mai elementare virtuți, pe care numai o credință tare li le poate da. E nevoie de o imediată primenire sufletească, ca omenirea civilizată a zilelor noastre să se poată emancipa din criza în care se găsește.

Conferința fiind ilustrată prin frumoase și convingătoare exemple, a fost ascultată cu viu interes. După terminarea programului artistic-literar, a urmat în continuare serata împreună cu dans.

Buna reușită a acestei frumoase sărbări se datorește în mare parte vrednicilor noștri credincioși din localitate și jur. În deosebi ținem să menționăm ca vie satisfacție interesul viu ce l-au purtat tinerilor noștri

și instituției căreia-i aparțin deputații noștri sinodali din acele părți: dnii Dr. V. Pahone, Dr. G. Pavel, Dr. I. Lazar și dir. A. Bejan. Astfel la îndemnul și pilda acestor bravi fii ai Bisericii, am văzut întruniți la sărbarea studenților noștri teologi, tot ce are mai select neamul nostru în acele ținuturi. Preoți, profesori, advocați, învățători și alți intelectuali au fost prezenți la această manifestație culturală, românească ortodoxă. Așa am remarcat între alții pe dnii Dr. V. Pahone, Dr. I. Lazar, Dr. G. Pavel și familia, dir. A. Bejan și fam., vād. C. Dr. Hangănuț, dir. M. Șirlincan și fam., dir. V. Avram, dir. T. Ușeriu, vād. Tib. Dr. Borbolan, dir. I. Rusu, dir.-prof. Mihăilescu, dir. L. Beșa, căp. Crevato și dna, căp. Căciulă și dna, prof. C. Flămând, prof. L. Greabu; preoții: protoier. Suceava, Buzdug, Cristea, Ciuruș, Flămând, I. Greab, inv. E. Costea, D. I. Moise, C. Croitor, N. Marcu, I. Șchiopu, P. Costea, V. Tiful, și multe doamne și domnișoare.

Prundul-Bârgăului n'a văzut de mult asemenea sărbare.

Dar precum au avut parte intelectualii de o adevărată reconfortare sufletească în seara zilei a doua a sărb. Nașterii Domnului, astfel au fost împărtășiți și poporeniile cari n'au putut participa la această sărbare, de o impunătoare slujbă dumnezească, ce s'a oficiat în ziua următoare în spațioasa biserică din loc. Păr. protopop I. Suceava, prof. Dr. A. Buzdug și ierom. N. Lunčan au săvârșit sf. Liturghie în sobor, răspunsurile fiind date în mod înălțător de corul teologilor. La finea sf. Liturghii a rostit o înălțătoare predică, dl prof. Dr. A. Buzdug. Poporul nostru dreptcredincios a îmbrățișat cu multă căldură sămânța bună, aruncată de zeloșii noștri sămănători de semințe bune în cel mai roditor pământ al unor suflete dornice de înviore și lumină.

*

Academia noastră teologică dela întemeierea ei, a inițiat și dezvoltă o respectabilă activitate misionară. Prin dese descinderi ce le fac studenții Academiei, sub călăuzirea profesorilor lor, se aduce un real folos, deopotrivă de prețios pentru diferitele centre de credincioși, ca și pentru pregătirea însăși a viitorilor preoți.

Preotul nostru în zilele de mari frământări și prefaceri sociale de azi, pe lângă tot aparatul documentar al cunoștințelor din domeniul științei teologice, mai are nevoie și de exerciții practice, în stadiul pregătirii sale de viitor muncitor în via Domnului. Prin acestea își câștigă și cunoștințe practice pentru exercitarea profesiei sale; dar, ceea ce-i mai important, își dobândește răscolirea și însuflețirea conștiinței sale religioase, pentru slujirea cu credință și dragoste a cauzei sfinte, căreia și-a închinat puterile sufletului și ale trupului.

Suntem recunoscători prea iubitului nostru Arhipăstor, P. Sf. Sale Episcopului nostru *Nicolae Ivan*, întemeietorul și ctitorul Academiei noastre teologice, pentru sprijinul și îndrumarea în această direcție, ce înțelege să deie tinerii noastre instituții de înaltă cultură religioasă-morală. Astfel se va crește o preoțime conștientă de chemarea sa.

Dorim să vedem cât mai des tot rezultate îmbucurătoare pe urma activității misionare a tinerilor noștri candidați de preoție, ca și cel câștigat în ultima descindere la Prundul-Bârgăului.

n. i. —

La un popas...

Patrimoniul sufletesc al unui popor se actualizează în operele cari prin natura lor poartă pecetea indestructibilității și sunt menite să reliefeze structura specifică inseparabilă de realitatea psico-fizică a respectivului popor. Nu ori-ce publicație este expresia fidelă a veracității istorice, ci o infimă parte dintre mânuitorii de condeiu, — vlăstare legitime ale organismului național, — sunt în nota obiectivității și reușesc a prinde aspectul veridic al trecutului național și pulsul vieții prezente.

Ca să nu excelăm prin întortochieri de fraze, ci să fim la adăpostul adevărului, e destul să facem o comparație între ideile patronate de revistele: *Gândirea* și *Viața Românească*.

„Gândirea“ — fruct al sbuciumării sufletești a unei generații și organ de concretizare a tradiționalismului național ortodox, — este publicație serioasă, care confirmă adevărul atestat de istorie, că orto-

doxismul este încrustat în structura noastră sufletească, iar cultura națională trebuie să aibă drept temei și izvor de inspirație această zestre neîntrecută. Fiindcă într'adevăr este o zestre dăruită și păstrată printr'un miracol plătit scump în mediul rural. Gândindu-ne la felul cum s'au format orașele în America și cum s'au format la noi, ne dăm ușor seama că comorile sufletești intacte le găsim în mediu sătesc. Peste ocean orașele au luat naștere prin *liberă concurență*, adică cei mai capabili, cei mai bine înzestrați s'au așezat la orașe, — condițiile de traiu fiind mai grele, — aceștia puteau face mai ușor față greutateilor legate de viața orășenească. La noi procesul social s'a produs invers. În epoca când orașele noastre erau în formație, independența și libertatea ne erau încătușate. Opresorii noștri politici zădărniceau ori-ce încercare de a ne așeza în locuri binecuvântate și cu atât mai vărtos la orașe. Atunci înaintașii noștri au trebuit să se mulțumească cu văgăunile munților, cu sterilitatea pământului, dăruit de stăpânirea vremelnică și cu *credința neclintită în justiția imanentă, care lucrează după criterii absolut obiective și neschimbabile*. Aceste vremuri le-am trecut fără să se altereze câtuși de puțin viața noastră sufletească. Altoiți din vigoarea poporului roman și fortificați printr'un factor spiritual primit nativ: *ortodoxismul*, în aceste locuri duioase păstrăm și azi abundența sufletească, scrutată cu atâta măiestrie, demnă de admirat, de cugetătorii grupați în jurul revistei „Gândirea“. Această publicație reprezintă un curent — bine'nțelele amplificat — al direcției inaugurate de „Sămănătorul“. „Sămănătorul“ avea ca punct principal de iluminare: *naționalismul*, de vreme ce „Gândirea“ preconizează un naționalism în perfect acord cu aspirațiile naționale vitale: *naționalism integrat organic în ortodoxism*.

Un curent străin de viața noastră națională și mai ales bisericească, este cel reprezentat de „Viața Românească“ dela Iași. Călăuzită de principii în bună parte pozitiviste, neagă categoric ortodoxismul național și susține cu tărie ireligiositatea poporului român. Exponentul viu al acestei mișcări e dl M. Ralea, prof. de sociologie la Iași, care susține la poporul român „un

ateism național", bazat pe faptul că poporul român e copleșit de superstiții. Acest punct de vedere nu poate fi împărtășit, fiindcă a fi superstițios nu însemnează a fi ateist. Să ne gândim numai la atâtea popoare cari nu-și au caracterizate noțiunile religioase cu cari operează și cu toate acestea n'a îndrăsnit nimeni să le declare ateiste. Superstițiile și toate mărturisirile de credință analoage nu pot fi încadrate în ceea-ce se numește ateism.

Acum când „Gândirea” — revista care scrutează mai obiectiv și are mai puține aberații, — serbează primul deceniu de existență, se cuvine să reflectăm puțin asupra problemei centrale pe care o patronează și o susține cu tărie.

Această idee a ortodoxismului național inerentă organismului nostru psico-fizic, e singurul factor prielnic către care trebuie să graviteze toată cultura și ori-ce producție spirituală, din care să se poată ceti cu precizie fînța noastră etnică. Ortodoxia, această „realitate adâncă populară”, cum o numește dl N. Crainic, altoită pe tulpina noastră primordială, strajă și apărătoare dârză și neînfrântă a fînței noastre, e singura capabilă să direcționeze creațiile noastre spirituale spre o existență trainică și eternă. Punctul de plecare suntem noi și dacă suntem intransigenți pe punctul acesta de vedere, aceasta se datorește principiului vital adoptat drept călăuză de a merge către umanitarism prin naționalism impregnat de ortodoxism.

Sf. Scriptură a Noului Test. la Faptele Apost. c. 17, v. 26 spune: „El (Dumnezeu) a făcut ca toți oamenii ieșiți din unul singur să locuiască pe toată fața pământului; le-a așezat anumite vremi și le-a pus anumite hotare locuinței lor.” Reiese clar de aici că Dumnezeu i-a împărțit pe oameni în neamuri și le-a dat țări pentruca să-L caute. Patria deci nu este o orânduire omească, ci una dumnezească și atunci când acceptăm formula naționalismului integrat în ortodoxie, nu facem decât să ne supunem unei *Porunci Absolute — Supreme* — de care suntem dependenți și căreia îi datorăm echipamentul cu care am fost zămisliți.

Ion Bunea.

CONFERINȚE PREOTEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE

Activitatea cercurilor religioase din protopopiatul Luduș, în an. 1930.

Fără zgomot și fără mult alaiu, tractul nostru Luduș, împărțit în 4 cercuri religioase, sub conducerea vrednicului protopop Romul Popa, depune zi de zi tot mai multă muncă, cu tot mai multă sârguință, pentru a întări ortodoxia și pentru a aduce pe Christos în sufletul poporului, din comunele aparținătoare tractului, atât de mult împetriștat cu elemente de diferite confesiuni.

Prin puterea cuvântului, omul se va ridica deasupra maselor populare. Credința, speranța și iubirea, ca să le poți pune la inima omului, îți trebuie o convingere sinceră în apostolatul ce ți-ai ales și o dragoste de sacrificiu, dacă ai luat crucea și vrei să urmezi lui Christos.

Conduși de acest ideal, preoțimea din tractul Luduș, împărțită în cercuri religioase, după începuturile făcute în anii trecuți, își dă tot mai mult seama despre rostul acestor întruniri. Și în acest an, de-odată cu sosirea primăverii, care prin frumsețea sa par'că îndeamnă pe ori-ce om la muncă mai intensivă, astfel și noi, îndemnați de această minune dumnezeiască și adânc pătrunși de misiunea ce-o avem, am început apostolatul prin satele cercului nostru religios. Trecând la activitatea cercurilor religioase din tractul nostru în anul 1930, aceasta o putem împărți în activitate internă și externă sau publică.

Prin activitatea internă am avut de scop perfecționarea noastră, aflarea mijloacelor de propagandă și stabilirea programului de muncă; iar prin activitatea externă sau publică, am avut de scop să contribuim la progresul vieții religioase-morale și culturale a poporului.

Intrucât a satisfăcut preoțimea acestui tract planului de acțiune propus, se poate constata din faptul, că la întrunirile cercurilor religioase din acest an, cari au fost în 20 parohii, s'au rostit 28 de predici, 17 conferințe și s'au făcut și 3 lucrări. Apoi în fiecare parohie s'au mai oficiat de preoți

la întruniri diferite slujbe religioase pentru popor, ca sf. maslu, sf. apei, parastas etc.

Din acestea se constată, că preoțimea acestui tract a muncit în decursul acestui an, pentru prosperarea și întărirea bisericii, cu dragoste deosebită, potrivit chemării sale. Deplasările s'au făcut aproape în toate parohiile din tract, unde prin prezența preoților și a credincioșilor s'a făcut o adevărată sărbare religioasă, un praznic de mângăere, bucurie și izvor de relevare sufletească pentru popor și un bun prilej de cimentare sufletească între preoți și popor: Prin cuvântările, câte 2—3, ținute în fiecare parohie, de preoți, poporul a primit un echivalent cultural și moral de cunoștințe.

Conform scopului propus de fiecare cerc religios, prin desfășurarea activității din acest an, am satisfăcut în felul că întrunirile cercurilor religioase au fost pentru noi preoții o școală, unde întâlnindu-ne adeseori cu graiul și cu scrisul, ne-am învățat și îndreptat unii pe alții, lămurindu-ne asupra direcțiunii ce urmăm prin activitatea noastră pastorală în viața de astăzi atât de schimbată a poporului, iar pentru popor întrunirile noastre au fost un izvor de lumină și binecuvântare.

Pr. Gh. Stan, Chețani.

CRONICĂ

Predică în Biserica Catedrală. Duminecă, 11 Ianuarie c., va predica la Sf. Liturghie Pr. A. Mușat, iar la Vecernie Pr. Dr. Orest Bucevschi, prof. de teologie. — În Capela Școlii Superioare de Comerț în această Duminecă va servi și predica Pr. Patriciu Curea, prof. de religie.

Duminecă, 18 Ianuarie c., în Biserica Catedrală va predica la Sf. Liturghie arhidiaconul Dr. I. Vască, rectorul Academiei teologice, iar la Vecernie Pr. V. Suci. — În Capela Școlii Superioare de Comerț va servi și predica Pr. Emil Nicolescu, prof. de religie.

Serbarea Bobotezii la Cluj, s'a făcut și în anul acesta cu fastul obișnuit, însă fără să avem vreme potrivită. După săvârșirea Sf. Liturghii, la ora 10¹/₂, dela biserică a pornit spre râul Someș un impunător cortegiu, în frunte cu muzica mi-

litară și compania de onoare, compus din corul catedralei, doi diaconi și 10 preoți, șefii autorităților și un însemnat număr de credincioși în frunte cu Generalul Hanzu, Directorul ministerial Dr. Valer Moldovan, primarul Mihali etc. — Serviciul sfințirii apei s'a oficiat de însuși P. Sf. Sa Episcopul nostru *Nicolae Ivan*, asistat de toți preoții. După sfințirea apei P. Sf. Sa a stropit apa râului. A urmat botezarea credincioșilor de câteva mii și apoi a armatei, care a defilat în fața Cercului Militar.

Un monument lui Bogdan Vodă în Maramureș. Din inițiativa protopopului nostru M. Muntean din Sighet, s'a constituit un comitet de acțiune pentru ridicarea unui monument lui Bogdan Vodă, întemeietorul Moldovei libere, pe locul unde tradiția spune că și-a avut castelul în comuna Cuhea, lângă Dragomirești, din Maramureș. Pentru a duce la izbândă planul, au apelat și la concursul unui comitet de onoare sub prezidenția I. P. Sf. Sale Patriarhul României, compus din Înalții mitropoliți ai țării, episcopi, profesori universitari și alte personalități.

Mareșalul Joffre a murit în ziua de 3 Ianuarie c., în vârstă de 78 ani. Mareșalul Joffre a fost comandantul suprem al armatei franceze în timpul războiului mondial, câștigând faimoasa bătălie dela *Marna*, care a decis de fapt soarta războiului și victoria aliaților. Mareșalul Joffre a fost fiu de dogar, născut într'o localitate a munților Pyreneii răsăriteni. S'a ridicat la cel mai mare rang militar în urma calităților superioare cu care a fost înzestrat. În anul 1920 a vizitat și țara noastră.

O anomalie la Facultatea de Drept a Universității din Cluj. E știut că Facultatea de Drept a Universității din Cluj, are o catedră de drept bisericesc a cărei titular este dl Dr. Valer Moldovan, director regional al Ardealului.

Pe lângă titlurile de doctor în drept și doctor în științele politice, facultatea de drept a Universității clujene, acordă și pe acela de „doctor în dreptul canonic“.

Acest „doctorat canonic“ care datează încă de mult în Universitățile ungurești, a fost perpetuat la Universitatea din Cluj și sub era românească, fiindcă regulamentul

de funcționare a rămas cel vechiu. Și deoarece, doctoratul canonic era un privilegiu ce se acorda numai romano-catolicilor, iar pe urmă și greco-catolicilor, acest sistem bizar a fost continuat și după ce Universitatea clujană a intrat în stăpânire românească.

Regulamentul acesta a dus apoi la anomalia ce înregistrăm azi. Facultatea de Drept din Cluj, acordă doctoratul canonic numai candidaților absolvenți ai teologiilor greco-catolice, iar absolvenții facultății teologice ai Universității din București, precum și absolvenții Academiei teologice ortodoxe, cari au la bază bacalaureatul, nu pot obține acest titlu.

Interesant de spus că doctoratul canonic, care sub era maghiară, avea un caracter pur confesional, se decerne azi din partea profesorilor ortodocși, cari examinează din materiile principale pe candidații la acest titlu.

De altcum asupra acestei delicate chestiuni vom reveni în curând.

(„Națiunea” Cluj)

VI. D.

Pentru menținerea ordinii în școli.

Ministerul instrucțiunii a trimis tuturor rectoratelor universitare și direcțiunilor de școli secundare de toate categoriile, un ordin circular pentru menținerea și supraveghierea studenților și elevilor în afară de școală. Circulara indică o serie de măsuri, menite să preîntîmpine ori-ce dezordini. De asemenea, se prevăd aspre sancțiuni pentru directorii de școli, cari nu pot supraveghia îndeajuns activitatea extra-școlară a elevilor. Toți elevii cari vor fi dovediți, că frecventează diferite asociațiuni cu caracter politic, sau vor fi găsiți la întruniri publice, vor fi eliminați pentru totdeauna din toate școlile de stat.

Dărâmarea catedralei din Tiraspol.

Locuitorii orașului Tighina (Basarabia) și a satelor din jur, au asistat cu strângere de inimă la scenele petrecute în fața catedralei din orașul de peste Nistru, Tiraspol. A venit un grup de soldați roșii cari au intrat în biserică și au scos toate icoanele și odoarele sfințe și le-au dat foc, apoi s'au apucat să dărâme zidurile masive ale catedralei. Mulțimea credincioșilor n'a îndrăsnit să se împotrivescă, ci a stat tot

timpul în genunchi, privind cum soldații fără frica de Dumnezeu le dărâmă catedrala. Seara cavaleria i-a împrăștiat. Pe locul unde a fost catedrala se va zidi sediul sovietului local.

La **LIBRĂRIA EPARHIALĂ** din Cluj se află de vânzare **ORNATE BISERICESTI** (felon, patrafir, brâu, mânecute) în culori bordo și albastre, confecționate ineseptionabil, din stofă fină cu broderii aurite (spic de grâu și flori), cu prețul dela 6500—8500 Lei.

BIBLIOGRAFIE

„*Nu plânge!*” Cuvântări funebre de Dr. Ștefan Cioroianu, protopop ort. român în B.-Comloș. Arad Tipografia Diecezană 1930. Prețul 100 Lei.

După cartea de predici a P. Sf. S. Păr. Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa, cu titlul „*Dela leagăn până la moarte*”, care cuprinde, pe lângă altele, și 23 predici funebre, iată că preoțimea noastră se poate bucura acum din nou, având la îndemână o carte nouă de predici funebre, publicată de distinsul protopop și mult apreciatul predicator, P. C. S. Păr. Dr. Ștefan Cioroianu din B.-Comloș.

Titlul „*Nu plânge*” la prima vedere îți face impresia că îi sună unei femei îndurerate, ce stă mahnită și desperată, lângă crucea înfiptă la căpătâiul iubitului ei fiu sau soț, mutat pentru totdeauna din această viață vremelnică și trecătoare. Dacă cineva s'ar mulțumi să rămână numai cu impresiunea ce i-o produce exteriorul acestei cărți, acela să știe, că pierde mult, pierde mai mult decât își poate închipui. Acela însă care va citi cele 61 de predici, închipuindu-și în fața sa o adunare întristată, cu ochii umeziți de lacrimile durerii și un sicriu cu un trup fără de suflare, pregătit pentru a fi dat pământului pe vecie, numai acela va înțelege și va putea aprecia valoarea volumului Păr. Dr. Șt. Cioroianu. Numai cel ce le citește se poate convinge, că cuvintele „*Nu plânge*”, de pe coperta cărții, îi sună și lui cu deplină putere.

Mulțimea comparațiilor și a tablourilor luate din viața defunctului, ori din a celor care rămân pe urma lui, sunt destule și puternice motive pentru mișcarea inimii și înduplecarea voinței, atât a aceluia ce le citește cât și a celor care le ascultă. Stilul clar, corect, curat și vioi, îi face mare cinste. Păr. Dr. Șt. Cioroianu are darul și știe să-și înfățișeze ideile în așa fel, încât chiar dela început te captivează să-l asculți și să-l urmărești cu plăcere. Așa se explică apoi faptul, că dacă te apuci să-i citești predicile de cari este vorba, ți se pare că ești într-o grădină cu flori fermecătoare din care nu-ți mai vine să ieși niciodată.

Desigur că P. C. Sa, în timpul îndelungat de pastorație, predicând la diferite cazuri de înmormântare, a avut ocaziune să se convingă că predicile acestea se potrivească de minune cu adâncimea durerilor omenesti și au puterea de a sădi în pământul cald și ud de lacrimile sufletului, florile frumoase ale virtuților creștinești: iubirea, credința și nădejdea în D-zeu. ș.

Concurenții vor prezenta și act de învoire dela P. Sf. nostru Episcop, fără care nu vor putea fi luați în candidare.

Luduș, la 16 Decembrie 1930.

In înțelegere cu Consiliul parohial.

Romul Popa, protopop

Nr. 1377—1930.

(2) 2—

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. III-Muntele-Rece, protopopiatul Cluj, cu 1612 suflete, se publică prin aceasta concurs de 30 zile dela prima publicare în *Renașterea*.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.
2. Casă parohială și supraedificate.
3. 20 jugăre sesiune parohială, fânaș.
4. 2 drepturi de pădure, 100 Lei de fum și una zi de lucru, rescumpărabilă în bani.
5. Stola fixată în ședința consiliului parohial în ziua de 27 Iulie a. c.

Candidații își vor înainta actele regulamentare, în termen, la acest oficiu, alăturând și aprobarea P. Sf. Sale Episcopului. Înainte de alegere sunt obligați a se prezenta în biserică.

Cluj, la 11 Decembrie 1930.

In înțelegere cu Consiliul parohial.

Nicolae Vasiliu, protopop.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 665—1930 prot.

(3) 1—2

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II. din *Valea-Largă*, protopopiatul Luduș, cu termen de 20 zile dela prima publicare în „*Renașterea*“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.
2. Casă paroh., supraedificii și grădină.
3. 32 jugăre sesiune parohială.
4. Stola îndatinată.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta cererea cu documentele necesare oficiului nostru în termenul fixat, iar cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

NOU! A apărut: **NOU!**

„**CLUJUL ROMÂNESC**“

CALENDARUL Eparhiei ortodoxe române a Clujului

pe anul comun 1931.

— Anul al IX-lea. —

Prețul: cu șematism 50, fără șematism 25 Lei. — Se poate procura dela Librăria Eparhială, Cluj, Piața Cuza Vodă 6.

Tipografia Eparhiei ortod.
din Cluj (Str. Baba Novac Nr. 7)
primește spre executare promptă:
tot felul de tipărituri!